

ת"פ 63868/12/21 - מדינת ישראל נגד יוסף גנדור

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 63868-12-21 מדינת ישראל נ' גנדור (עציר) 26 אוקטובר 2022

לפני: כבוד השופט אינאס סלאמה
המאשימה:
מדינת ישראל
ע"י ב"כ פרקליטות פלילי מחוז חיפה

נגד
הנאשם:
יוסף גנדור
ע"י ב"כ עוה"ד בוריס שרמן
מטעם הסנגוריה הציבורית

הכרעת דין

אקדמת מילין

1. עניינו של תיק זה בכתב אישום המייחס לנאשם עבירה של שוד בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

יצוין כבר עתה, כי אירוע השוד אינו שנוי במחלוקת. כך גם נוכחותו של הנאשם בסמיכות למקום האירוע ולמועד התרחשותו. אלא שהנאשם טוען, כי לא לקח חלק באירוע הנטען בכתב האישום. נהפוך הוא, על פי הגרסה שמסר בתחילת ההליך, הוא אף ניסה לסייע לקורבן העבירה. הכל כפי שיפורט להלן.

כתב האישום

2. בכתב האישום נטען, כי בתאריך 13.12.2021 בשעה 18:00 או בסמוך לכך, הלך המתלונן ל.ד. יליד 1985 (להלן: "**המתלונן**"), ברח' סירקין בחיפה (להלן: "**הרחוב**"), כאשר בכיסו מכנסיו ארנק ובתוכו כסף מזומן בסך 1,500 ₪ ושיק על סך 2,225 ₪ הרשום לפקודתו של המתלונן, וכן טלפון נייד מסוג סמסונג A12 (להלן: "**הארנק**", "**הכסף**", "**השיק**" ו"**הטלפון הנייד**", בהתאמה).

הנאשם, יחד עם אחר, שזהותו אינה ידועה, שהו ברחוב, הבחינו במתלונן והחליטו לשדוד אותו. בהמשך לכך, קרא הנאשם למתלונן להיכנס עמו למבנה נטוש ברחוב, והמתלונן נכנס למבנה (להלן: "**המבנה**"). בתוך המבנה, אחז הנאשם בחוזקה את המתלונן בחולצתו, הכניס את ידיו לכיס מכנסיו והוציא ממנו את הארנק.

עמוד 1

המתלון נאבק בנאשם, הצליח להשתחרר מאחיזתו והחל לצאת מהמבנה בסוברו בטעות כי הארנק נמצא ברשותו. הנאשם, אשר לקח את הארנק מהמתלון במהלך המאבק, הוציא ממנו את הכסף ואת השיק והשליך אותו במבנה. משהבחין המתלון כי הארנק לא ברשותו פנה לנאשם שהיה בתוך המבנה וביקש ממנו להחזיר לו את הארנק.

3. בהמשך למתואר, נכנס האחר למבנה. הנאשם והאחר בצוותא חדא התנפלו על המתלון ואחזו בו בפלג גופו העליון בעוד המתלון נאבק בהם. במהלך עימות זה, הוציא האחר מכיסו של המתלון את הטלפון הנייד ונמלט מהמקום כשהוא נוטל עמו את הטלפון. בהמשך וכתוצאה מהעימות נפלו הנאשם והמתלון על הרצפה. המתלון הצליח להשתחרר מאחיזתו של הנאשם וברח מהמבנה. נטען, כי כתוצאה ממעשי הנאשם והאחר במהלך העימות, נפצע המתלון ונגרם לו חתך רוחבי באמה שמאל. הוא טופל בבית החולים בני ציון, שם נתפר החתך.

גדר המחלוקת

4. כאמור, המחלוקת בתיק מצומצמת. על מנת לשרטט את גדרותיה, אביא להלן את דברי ב"כ הנאשם בישיבה מיום 1.3.2022. כך נטען: "הנאשם כופר בעובדות כתב האישום. לנאשם אין טענת זוטא. לנאשם אין טענת אליבי, כלומר הוא מאשר שהיה במקום או בקרבתו בעת הרלוונטית. ראה את האירוע, הבין שמדובר באירוע תקיפה, לא כל כך הבין שוד לא שוד. לטענתו, סייע לקורבן אחרי האירוע. לא שדד אותו. לא נטל ממנו שום דבר. מאשר שבמקום מצא את השטר המאוזכר בכתב האישום, אך לא שדד אותו. השטר, הכוונה לשיק על סך 2,225 ₪, אך כאמור כופר בכל קשר לאירוע השוד".

5. בישיבה מיום 5.4.2022, נאמרו על ידי הסנגור הדברים הבאים: "הטענה של הנאשם שהיה שם, ראה את השוד, ראה 2 שודדים, חשב שזו בכלל תקיפה ולא שוד. עזר למותקף לקום, המותקף הלך, והוא נעצר בקרבת מקום כעבור שעה. הוא מודה שאחרי שהמותקף הלך הוא ראה צ'ק על הרצפה והרים אותו וזה הצ'ק שנתפס עליו. בדיעבד, זה נותן הסבר גם לכתמי הדם וגם לצ'ק".

עיקר הראיות - התייחסות מקדמית

6. בהינתן האמור, יריעת המחלוקת בתיק זה אינה נוגעת לאירוע השוד ותוצאותיו בכל הנוגע למתלון, לרבות גניבת הכסף, השיק והטלפון, וגם לפציעתו של המתלון עצמו. אין גם חולק כי באירוע השוד, בחלקים ממנו, השתתפו שניים כאשר תחילה, בוצע המעשה על ידי אחד מהם והשני הצטרף בהמשך.

טענתו העיקרית של הנאשם, אם לא נומר היחידה, היא כי נכח באזור במקרה וכי אף סייע למתלון במהלך אירוע השוד. גרסה זו של הנאשם באה להסביר הימצאות דנ"א של המתלון על בגדיו, שכן על חולצתו של הנאשם, בשני מוקדים שונים, נמצא דם, ממנו הופק דנ"א כאמור.

7. המאשימה סבורה כי עלה בידה להרים את נטל ההוכחה המוטל על שכמה ולהוכיח את עובדות כתב האישום מעבר לכל ספק סביר. היא מבססת את התשתית הראייתית על שלושה נדבכים עיקריים, כלשונה. הראשון - גרסת המתלונן, השני - ראיות פורנזיות וחפציות והנדבך השלישי - גרסת הנאשם. לדידה של המאשימה, שילוב של הנדבכים הנ"ל מוכיח כי הנאשם הוא זה שביצע את המיוחס לו בכתב האישום.

לעומת זאת, כאמור, בפי הנאשם גרסה אחרת, כפי שתואר. לפי בא כוחו, בהיעדר כל ראיה אחרת הקושרת את הנאשם לאירוע, מלבד הדם שנמצא על חולצתו, הרי שעלה בידו להניח בפני בית המשפט גרסה סבירה אחרת, שמשמעותה היחידה היא זיכויו של הנאשם מהמיוחס לו.

בהמשך יפורטו הגרסאות שמסרו הנאשם והמתלונן וכן הראיות הדרושות לעניין, תוך התייחסות לטיעוני הצדדים, לרבות להיתכנות ולמהימנות גרסתו של הנאשם, כפי שזו הועלתה על ידו במהלך חקירת ושמיעת התיק.

דין והכרעה

8. לאחר ששמעתי את העדים שהעידו בפניי והתרשמתי מהופעתם, לאחר שעיינתי בראיות וצפיתי בסרטונים ולאחר שנתתי דעתי למכלול טיעוני הצדדים, שוכנעתי לקבוע כי המאשימה הרימה את נטל ההוכחה המוטל עליה וכי עובדות כתב האישום הוכחו מעל לכל ספק סביר, כך שיש להרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

מסקנתי זו מבוססת על מספר מרכיבים אשר כולם יפורטו להלן, ושבהצטברותם יחד יש כדי להוכיח את המיוחס לנאשם מעל לכל ספק סביר, וכאשר זוהי המסקנה האפשרית היחידה מהשתלבותן של ראיות אלה יחד.

עדות המתלונן

9. המתלונן העיד כי הינו "נכה נפשי", העובד בחצי משרה במסעדה בצ'ק פוסט. לאחר העבודה הגיע לחברו, שם פגש עוד חבר שהחזיר לו כסף. הלך על מנת לקנות וודקה בשביל החבר ולעשות סיבוב בשכונה. באחת הסמטאות משהו פנה אליו ואמר לו "בוא, בוא רגע אחי, בוא". אותו אדם, כלשונה, "תפס אותי או שהוא הצמיד אותי לקיר או שהוא התחיל להכניס את הידיים לכיסים. הצלחתי להשתחרר ממנו, ברחתי מחוץ למבנה הנטוש שהיה בשיפוצים באותם רגעים, ושמתי לב שהארנק שלי שנראה ככה (מציג) שהוא מסתכל בו". בהמשך, המתלונן ביקש מאותו אדם כי יחזיר לו את הארנק, אך "בזמן הזה מצטרף עוד אדם מבוגר, שהוא נעמד ביני ובין הבחור הצעיר". המתלונן התקרב אליהם, תוך שחשב כי מאחר "שאנחנו שניים אולי זה יעזור קצת", אלא שאז שניהם "התחילו להתנפל עליי. לא אחד, שניים".

המתלון מתאר את הבחור הראשון "הצעיר" כבחור ערבי, בגובה שלו "קצת יותר, קצת פחות", יחסית רזה, לבוש בגדים שחורים. את המעורב השני תיאר המתלון כבעל מבנה רזה, "שער קצר לבן".

לפי המתלון, כאשר נכנס בחזרה למבנה הנטוש, האדם המבוגר אמר לו "אנחנו לא הולכים לריב איתך ולא הולכים לדקור אותך. שמעתי את המילה לדקור הבנתי שמהו לא טוב הולך להיות פה", ואז שני המעורבים התחילו להכניס ידיים לכיסים שלו. האדם המבוגר כנראה לקח את הטלפון שלו והתרחק מהמקום. הצעיר המשיך לחטט אצלו בכיסים. לטענת המתלון, הוא נאבק עם הבחור, הצליח להשתחרר ממנו וברח פעם נוספת מחוץ למבנה, כשהבחור עדיין בתוך המבנה. המתלון הבין כי הוא בלי ארנק ובלי טלפון. הוא שכח שאף תלוש המשכורת והכסף המזומן נמצאים בתוך מעטפה בכיס התחתון שלו. לפי המתלון, "איך שהשתחררתי ממנו שמתי לב שאני מדמם (מצביע על היד) בבית החולים הבנתי שאני דקור עם הסכין גם פה (מצביע מתחת לשחם (צ"ל - לשכם) שמאל וגם יד ימין, שמאל)". לטענתו, לא הרגיש שמישהו דקר אותו.

10. המתלון פירט בהמשך עדותו, כי בעת שנאבק עם הבחור הצעיר שניהם נפלו "על הרצפה, על האבנים שם" והחגורה שלו נקרעה. הוא חושב שאף החולצה נקרעה. לטענתו, לאחר שהבחור הצעיר יצא מהמבנה, הוא הלך אחריו בצד השני של הרחוב וצעק לו כי "עוד יזכור אותו". בשלב הזה תפס אותו בחור מוט ברזל, אז הבין המתלון שהוא עלול לפגוע בו שנית, ולכן הלך מהמקום בחזרה לחברו.

המתלון העיד, בתשובה לשאלת ב"כ המאשימה בחקירתו הראשית, כי **אף אחד לא עזר לו במקום**. הוא הופנה לגרסת הנאשם כפי שהוצגה לו על ידי חוקר המשטרה ("החשוד שעצור אומר שאחרי האירוע הוא בא ועזר לך אחרי ששני אנשים שדדו אותך"). תשובתו של המתלון הייתה: "במה הוא עזר לי? הדבר היחיד שעזר לי שאמר לי 'קח את הארנק שלך הוא זרוק שם על הרצפה'. הכוונה לבחור הצעיר...".

(כל הציטוטים בסעיפים 9-10 הם מעדותו הראשית של המתלון, פרוטוקול הדיון מיום 23.6.2022 עמ' 13-16).

11. בחקירתו הנגדית נחקר המתלון רבות אודות סכום הכסף שהיה לו ומקורו, האם התכוון לקנות אלכוהול לעצמו, או לחברו, האם הייתה זו הפעם הראשונה שהוא קונה אלכוהול או שמא נהג לקנות בתדירות גבוהה, ועוד כהנה וכהנה שאלות, שלעיתים התשובות שמסר המתלון לגביהן לא היו עקביות או ליתר דיוק היו מעט מבולבלות. אולם, ייאמר מיד כי לא היה בחקירתו הנגדית של המתלון כדי לפגוע, להפריך או להחליש את גרסתו באשר לאירוע השוד, למהלך ההתרחשויות, ולתוצאותיו, כמו גם לעובדה כי אף אחד לא סייע לו. יודגש כאמור, כי האירוע עצמו אף לא שנוי במחלוקת.

כאן חשוב לציין, כי עדותו של המתלון ניתנה באופן רציף וקוהרנטי. בחקירתו הנגדית וכשנשאל

במפורש האם מיישהו עזר לו, שלל זאת המתלונן על הסף (שם, עמ' 30, שורה 10 ועמ' 31, שורה 1) זאת למעט חברו "אלכס" אשר עזר לו מאוחר יותר. לציין, ועל כך בהמשך, כי המתלונן העיד שלא שם לב ל"משהו מיוחד באופן ההליכה של השודד הצעיר" וכי לא יודע אם צלע.

12. עדותו של המתלונן בכל הנוגע למהלך השוד ולפרטי ההתרחשות, הותירה עליו רושם אמין ומצאתי כי מדובר בעדות אותנטית, קוהרנטית ומהימנה. לא נעלמה מעיני העובדה כי בעדותו של המתלונן נפלו סתירות בנקודות חיצוניות לשוד, אשר לא נמצאות בליבת ההתרחשות, ואין יורדות לשורשו של עניין. נקודות אלה, כגון לעניין המקור של הכסף המזומן שהיה ברשות המתלונן או האם התכוון לקנות וודקה והאם זה היה עבור עצמו או לחברו, אין בהן כדי לפגוע בליבת גרסתו של המתלונן, אותה מצאתי לאמץ.

ודוק, גם לפי גרסת הנאשם (ועל כך בהרחבה בהמשך) כאמור, הוא היה עד לאירוע התקיפה בו לא נטל חלק. משמע, שהתרחשות האירוע ותוצאותיו האובייקטיביות הינן עובדה מוגמרת, שאין בסתירות אשר נמצאות במעגל החיצוני שלה, כדי להפריך אותה.

13. עוד, לא נעלמה מעיני העובדה כי במסדר זיהוי תמונות שנערך למתלונן, הוא לא זיהה את הנאשם, אלא הצביע על תמונתו של אדם אחר. גם בכך אין כדי להחליש את התשתית הראייתית העומדת לחובת הנאשם. בנסיבות תיק זה, אין באי הזיהוי כדי לטעת ספק במסקנה היחידה המתבקשת ממצבור הראיות כפי שיוסבר בהמשך.

בכגון דא, אין בדעתי לקבוע ממצאים בדבר מידת הדמיון בין האדם אשר מופיע בתמונה מספר 4 במסדר הזיהוי (ת/40), לבין הנאשם (שתמונתו מוקמה במספר 6 במסדר). בעניין זה טענה המאשימה, כי קיים "דמיון רב, כמעט זהה", בין שתי התמונות. עינתי בתמונות, ואכן ישנו דמיון מסוים בין שתיהן. מכל מקום, אי הזיהוי אינו מייצר ראיה לזכות הנאשם המפריכה את אשמתו שעולה ממכלול הראיות.

14. נקודה נוספת שעלתה, אגב עדות המתלונן, היא טענתו כי לא ראה אנשים נוספים במקום, זאת תוך עמידתו על כך שלא ביקש עזרה מאף אחד. בעניין זה טוען הסנגור, תוך שהוא מפנה אף לסרטון, כי במקום, רח' סירקין, ובשעה הנטענת, לא ייתכן כי לא נכחו אנשים נוספים. אין באמור כדי להחליש או לפגוע בגרסת המתלונן לעניין אירוע השוד, ולא נחזור כאן על הדברים שפורטו לעיל. בל נשכח אף כי האירוע התרחש בתוך מבנה נטוש.

15. מכל האמור, מצאתי לקבוע, נוכח התרשמותי מהמתלונן וחרף הסתירות שאכן נמצאות בפריפריה של גרסתו, כי מדובר בגרסה אמינה וכי בשום שלב, לא קיבל עזרה מכל אדם אחר במהלך השוד. בחקירתו החוזרת, המתלונן אף מעיד ברחל בתך הקטנה, כי באזור היכן שהיה השוד, "אף אחד לא התקרב אלי" (שם, עמ' 32, שורה 17). ממצא זה סותר ומפריך את טענת הנאשם, וכפי שיפורט בהרחבה בהמשך, מביא למסקנה כי לא הונח בפני כל תרחיש סביר אחר להימצאות הראיות הפורנזיות - הדנ"א של

המתלון על בגדיו של הנאשם, מעבר לתרחיש אחד ובלעדי והוא כי הנאשם נטל חלק בביצוע השוד.

הראיות הפורנזיות והחפציות

16. כאמור, ועל כך אין חולק, על חולצתו של הנאשם, בשני מוקדים, נמצא דם השייך למתלון. המתלון שלל כל אפשרות כי הנאשם ניגש אליו מחוץ למבנה, בין על מנת לעזור לו ובין בכלל. טוענת המאשימה, כי האפשרות היחידה כי דמו של המתלון יגיע לחולצתו של הנאשם היא בעת העימות ביניהם בתוך המבנה, כאשר המתלון "נחתך" עם סכין.

למעשה, ההגנה מיקדה את טיעוניה בכך כי הדם יכל להגיע לחולצתו של הנאשם אף מבלי שיהיה מגע בינו לבין המתלון, ודי לו שיהיה במרחק של כחצי מטר ממנו, על מנת שהדם יגיע אליו. אני דוחה מכל וכל גרסה זו של ההגנה.

17. בעניין זה המתלון כאמור עומת ישירות עם גרסתו של הנאשם, אותה שלל מכל וכל. בשלב כלשהו במהלך הדיון, העלתה ההגנה את הטענה כי ייתכן והדם הגיע אל בגדיו של הנאשם שעה שטפסף מהמתלון ובעת שהנאשם היה בקירבתו. כאמור, טענה זו דינה להידחות מכל וכל, שכן מדובר בטענה מאוחרת כבושה שעלתה כדי להתאים את גרסתו של הנאשם לעובדה כי המתלון הכחיש שהנ"ל עזר לו בכל שלב משלבי האירוע.

18. ראיה נוספת שיש בה כדי לקשור את הנאשם למיוחס לו, היא עובדת הימצאותו של השיק, אשר נלקח מהמתלון בעת השוד, ברשותו של הנאשם, מתחת לשרוול יד שמאל והתנהגותו בעת מעצרו. בעניין זה, כפי שעולה מדו"חות הפעולה ת/22 ו- ת/24 של השוטרים דביר נח ודודי אסלים, שתיעדו את מעצרו של הנאשם, "במהלך החיפוש החשוד ניסה להסתיר דבר מה אשר היה מתחת לשרוולו של יד שמאל. מתחת לשרוול זה נתפס צ'ק ע"י דודי" (ת/24) וכי "במהלך שאזקתי אותו בידיו מלפנים הבחנתי בדף שיוצא משרבול (כך במקור - א.ס) של החולצה של יד שמאל והנל ניסה להוציא אותו..." (ת/22).

19. ראיות אלה, בעיקר ראיות הדנ"א, הן נדבך מרכזי ועיקרי בתשתית נגד הנאשם.

כידוע, בכל הנוגע לראיית DNA, נקבע כי "ככלל, ממצא DNA עשוי לשמש כראייה עוצמתית. מדובר באחת הראיות הנסיבותיות שניתן לייחס להן משקל גבוה ביותר ... בנסיבות המתאימות, ובהעדר הסבר חלופי, ניתן לבסס עליה הרשעה בפלילים אף אם מדובר בראיה יחידה (ע"פ 149/12 אלמליח נ' מדינת ישראל (24.9.2012) ... יחד עם זאת משקלה של הראייה יבחן בהתחשב בנסיבותיו הספציפיות של כל מקרה ומקרה" (ע"פ 10033/17 שאכר נ' מדינת ישראל פסקה 28 (11.12.2019)).

20. מכאן, נעבור לבחון את גרסת הנאשם, והאם יש בה לטעת ספק סביר בתשתית הראייתית שעליה

גרסת הנאשם

21. בחקירתו במשטרה, ובטרם החליט לשתוק ושלא להמשיך לשתף פעולה בחקירותיו, מסר הנאשם גרסה, ולפיה, הוא היה עד לאירוע השוד; "מי היה השוד רוסני אני ראיתי שהיה שם מישהו התווכח עם מישהו על סמים נראה לי ואמר לו תביא את הסמים אמר לו לא רוצה, ההוא השני חתך אותו ביד וגנב לו כסף מהיד" (הודעת הנאשם מיום 13.12.2021 - ת/1, שורה 12). לטענתו, האירוע התרחש מולו. הוא הכחיש כי הוא זה ששדד את המתלונן או כי דקר אותו. כלשונו, "אני לא דקרתי ולא נעליים לא תפסת סכין לא כלום **אני עוד עזרתי לקורבן הזה**" (ת/1, שורה 34) (ההדגשה הוספה).

בתשובה לטענה כי הוא שדד מהמתלונן גם שיק אשר נתפס עליו, ענה: "לא שדדתי מהקורבן שום שיק מצאתי אותו שם איפה ששדדו אותו" (ת/1, שורה 64).

בהודעה מיום 20.12.2021 (ת/2), נשאל הנאשם האם היה באותו יום ליד המתלונן וענה, "לא הייתי ליד אף אחד שומר על זכות שתיקה חף מפשע" (שם, שורה 38). ובהמשך, כשנשאל כיצד הגיע הדם של המתלונן לחולצה שלו, ענה: "שומר על שתיקה **אני עזרתי לו והתלונן עליי**" (שם, שורה 55) (ההדגשה הוספה).

22. בעדותו הראשית בבית המשפט (ראו פרוטוקול הדיון מיום 29.6.2022 עמ' 30-32), העיד הנאשם כי ביום האירוע היה ברחוב סירקין, "ראיתי שם שניים מתנפלים על המתלונן. זה היה בבניין נטוש". הנאשם שמע ש"מדברים על סמים", אך לא זכר מה נאמר. הוא ציין כי הם התנפלו על המתלונן ודחפו אותו. תקפו אותו. "דקרו אותו בסכין", לקחו את הכסף וברחו. הם דקרו אותו ביד וברחו לכיוון השוק. לאחר שנדקר המתלונן ירד לו דם. בתשובה לשאלה האם התקרב אליו, ענה: "הוא היה לידי, כן". לטענתו, הוא היה במרחק של "חצי מטר בערך" מהמתלונן.

הנאשם הופנה להודעתו במשטרה, שם טען שעזר למתלונן ונשאל, איך עזר לו? הנאשם ענה: "**לא עזרתי לו. סתם אמרתי את זה**" (עמ' 31, שורה 30). אחרי שהמתלונן עזב את המקום הוא ישב על ספסל ברחוב סירקין. אשר לתיאור התוקפים, לפי הנאשם, מדובר ב"אחד רזה וגבוה והשני שמן". הוא לא ראה אותם מקודם. לא זכר מה לבשו. הנאשם העיד כי לא ראה דם עליו "אבל הייתי בקרבתו. בגלל זה". הוא שוב טען, כי את השיק הוא מצא "שם". לאחר שהאירוע הסתיים, הוא נכנס לתוך המבנה הנטוש ושם מצא מעטפה שבתוכה היה שיק. המעטפה הייתה על הרצפה והוא הרים אותה.

23. בחקירתו הנגדית (ראו פרוטוקול הדיון שם, עמ' 32-40) נשאל הנאשם מדוע לא אמר במשטרה באף אחת מההודעות שלו, כי הוויכוח אותו ראה היה בתוך מבנה, וענה כי אינו זוכר זאת. הוא גם לא זכר באיזה יד "חתכו את המתלונן". לטענתו, בזמן האירוע הוא היה במרחק של כשני מטר מהמעורבים, על

המדרכה מול הבניין. הוא ציין, כי עמד מעבר לכביש. משנאמר לו שמדובר במרחק של יותר משני מטר, ענה "כן". משנשאל כיצד שמע כי הם מתווכחים על סמים, ענה ש"המתלון חיפש סמים". בתשובה לשאלה איך הוא יודע זאת, ענה "לא יודע". הנאשם נשאל האם יכול להיות שהמתלון לא חיפש סמים, ענה "לא יודע". הוא טען כי לא סתם אמר במשטרה ששמע ויכוח על סמים, אך הוא לא זוכר. הנאשם נשאל האם הצליח לראות את כל האירוע, וענה "לא הכל. היה חושך". הוא נשאל כיצד ידע לתאר את השודד ולמסור פרטים עליו, וענה "לא זוכר, לא יודע". הנאשם שב וטען כי הוא מטופל בכדורים וכי אינו זוכר דבר. הוא נשאל מי דקר את המתלון, האם האדם "הגבוה הרזה" או "השמן", וענה: "השמן". הוא חתר, לא דקר". הוא נשאל מה עוד יכול הוא לספר על האדם השמן וענה "כלום". עם זאת הוא ציין כי יש לו שיער שחור קצר. בהמשך הופנה הנאשם לחקירתו במשטרה, שם טען כי השודד השמן "הוא קירח בלי שיניים". הנאשם ענה שהוא "אכן קירח בלי שיניים".

24. ב"כ המאשימה היקשה על הנאשם והטיח בפניו כי "המצאת איזשהו סיפור. המצאת סיפור על איזושהי דקירה ועל שוד. יכול להיות?" והוא ענה "**הכל יכול להיות**" (עמ' 36, שורה 25). הוא נשאל מתי נזכר שהיו שני שודדים, ושוב ענה "לא יודע". משנאמר לו האם נכון שהחוקר במשטרה ציין בפניו כי היו שני שודדים, ובעקבות כך הוא שינה את גרסתו וסיפר על שני שודדים, הוא ענה "**נכון**". לנאשם לא הייתה תשובה מדוע לא סיפר על השיק שמצא לטענתו בעת שסיפר על השוד. הוא הוסיף כי הוא סיפר זאת בחקירה. משנאמר לו כי הוא סיפר על השיק רק לאחר שנשאל על כך במפורש, ענה "לא יודע". הוא העיד כי השיק היה בכיס מכנסיו. כשנאמר לו כי לפי דו"חות הפעולה של השוטרים, השיק היה בשרוול שלו ביד שמאל, ענה כי הדבר "לא נכון". לטענתו, אם השוטר רשם זאת בדו"ח אז הוא משקר. הוא הכחיש כי היו ברשותו מספרים ולא זכר שנתפס ברשותו מטען. הוא הכחיש כי עם המספרים האלה דקר את המתלון.

25. הנאשם נדרש להתייחס לאמרתו במשטרה כי עזר לקורבן, אמרה שהוא בעצמו אישר שאינה נכונה, ונשאל מדוע לא סיפר אמת במשטרה. הנאשם טען כי סיפר מה שהיה, וכשנאמר לו "זה לא מה שהיה כי לא עזרת לקורבן", ענה, "אין לי תשובה". הוא העיד כי המתלון לא דיבר איתו אחרי האירוע, כי לא ראה אותו אחר כך **וכי לא היה קרוב אליו** (עמ' 39, שורה 29). הוא הכחיש כי החולצה שנתפסה והוצגה לו היא חולצתו. כשנאמר לו שזו החולצה שנתפסה ממנו ביום האירוע ענה "אולי". כשהופנה לכתמי הדם שעל החולצה ונשאל איך הגיע הדם לחולצתו, ענה "הייתי לידו מה". הוא טען כי הוא היה לידו בתחילת השוד אחרי שנדקר. כשנשאל מדוע התקרב למקום ומה רצה לעשות, אם ראה ויכוח על סמים ושני אנשים תוקפים אדם שלישי עם סכין, ענה, "כלום". הנאשם נשאל האם דיבר עם המתלון וענה "שאלתי אותו מה יש". לטענתו, המתלון לא אמר כלום, לא אמר לו דקרו אותי, לא אמר לו תזמין משטרה. כשנאמר לו כי מוקדם יותר בעדותו הוא טען שהיה מעבר לכביש בכלל, מה יש לו להגיד על כך, ענה "לא יודע (ממלמל)". ב"כ המאשימה שוב היקשה על הנאשם וטען בפניו, כי הדרך היחידה שבה הדם של המתלון הגיע אליו, היא בשל העובדה כי הוא זה ששדד אותו, "מה יש לך להגיד?" והנאשם ענה "**אין לי מה להגיד**" (עמ' 40, שורה 33).

26. בחקירתו החוזרת העיד הנאשם כי לא שדד את המתלון. משאמר לו הסנגור, "אז למה אתה לא אומר

את זה?" ענה, "לא יודע". הסנגור הוסיף ושאל את הנאשם מדוע לא אמר לפרקליט שהמתלון עבר במרחק של חצי מטר ממנו ושוב ענה "לא יודע". הוא טען שהזכרון שלו "על הפנים". הוא הופנה לתשובתו בחקירתו הנגדית, שם אישר כי שינה את הגרסה בעניין שני השודדים בגלל מה שהחוקר אמר לו ולא בגלל שהיה שם וראה שני שודדים ונשאל מה נכון? הוא ענה "לא יודע מה נכון לא יודע כלום".

27. לציין, כי הסנגור הציג בפני הנאשם אישור רפואי בו מפורטות התרופות שהוא נוטל (3 סוגי כדורים), והנ"ל ציין כי הוא לקח את כל הכדורים בבוקר. כאן יצוין, כי הנאשם הגיש באמצעות בא כוחו מסמכים רפואיים אשר יש בהם להעיד על מצבו הרפואי. הסנגור הדגיש כי אין טענה כי הנאשם לא היה אחראי על מעשיו.

בעדותו בפני העיד הנאשם בעניין זה, כי באותו זמן הוא צלע בשל בעיה ברגל שהייתה לו בעקבות נפילה מגובה. בכגון דא, הפנה הסנגור לסרטון חקירתו הראשונה של הנאשם מיום 13.12.2021. לעניין זה נשוב בהמשך.

28. נוכח התרשמותי מעדותו של הנאשם מעל דוכן העדים, מצאתי לדחות את גרסתו, או ליתר דיוק את גרסאותיו השונות, מכל וכל.

כאמור, הנאשם טען בעדותו הראשית כי ראה שני אנשים אשר משוחחים על סמים, התנפלו על המתלון ודקרו אותו עם סכין ביד. לאחר מכן לקחו את הכסף ונמלטו מהמקום. לטענתו, בהמשך לאמור, הוא התקרב למתלון עד למרחק של חצי מטר, אבל לא עזר למתלון. בכך חוזר בו למעשה הנאשם מעדותו במשטרה, שם טען כי עזר למתלון באירוע.

הנאשם, בחקירתו הנגדית לעומת זאת, העיד כי לא ראה לאן הלך המתלון, לא ידע לאיזה כיוון פנה וכי המתלון לא התקרב אליו. גרסה זו, שומטת את הקרקע, כלשון המאשימה, מטענת הגנה, לפיה הדם הגיע לחולצת הנאשם בעת שעזר לו או התקרב אליו.

29. אשר לשיק, טען הנאשם, בחקירתו הראשית, כי לאחר האירוע נכנס לבניין שם מצא מעטפה ובתוכה השיק. דא עקא, בהודעותיו במשטרה, הנאשם לא הזכיר כי העימות אותו ראה בין המתלון לבין השניים האחרים, אירע בתוך מבנה.

לא זו אף זו, הנאשם בתחילת חקירתו במשטרה, כשסיפר על השוד, לא הזכיר את מציאת השיק, אלא עשה זאת לאחר שנשאל מפורשות על ידי החוקר.

30. גרסתו של הנאשם אפוא, היא גרסה מתפתחת, אשר לא ניתן לתת בה אמון כלל. לא זו אף זו, הנאשם הרבה באי מתן הסברים או בהתחמקות מהשאלות שנשאל, תוך שהסתירות הרבות בגרסאותיו הביאוני

למסקנה שאין לתת בו כל אמון.

גרסתו במשטרה לפיה עזר לקורבן ואשר ממנה חזר בבית המשפט, תוך שאישר כי "סתם" אמר זאת במשטרה, צובעת את כל עדותו של הנאשם באי אמון מוחלט. טענתו בבית המשפט, בחלקים מעדותו, כי המתלונן לא התקרב אליו, מאיינת ומפריכה כל תזה חלופית להגעת הדם לחולצתו.

31. אשר לטענה כי הנאשם לא היה מסוגל לבצע את המיוחס לו בשל מגבלה ברגלו, בגינה צלע, הרי שאף בעניין זה מסכים אני עם המאשימה, כי לא ניתן לבסס על המסמכים הרפואיים שהוגשו (נ/6), קביעה כי הנאשם צלע או כי התקשה בהליכה.

בעניין זה הפנה הסנגור לסרטון חקירתו הראשונה של הנאשם במשטרה, לפיה, לטענתו רואים את הנאשם צולע.

לאחר צפייה בסרטון, לא שוכנעתי כי יש באמור כדי לסתור את עדות המתלונן בדבר השתתפות הנאשם בשוד או כי מצבו הרפואי של הנאשם לא אפשר לו בריחה מהמקום כפי שתיאר המתלונן. בסרטון ניתן לראות את כניסת הנאשם לחדר החקירות. אכן יתכן והליכתו של הנאשם אינה סדירה. אולם מדובר במרחק של מטרים בודדים (מטר או שניים) מהדלת ועד הכיסא עליו התיישב. כמו כן, צורת הליכתו יכולה גם להתאים למי אשר אזור ברגליו ולא רק בידיו (לא ניתן להבחין בזאת בסרטון). מכל מקום, אין באופן הליכת הנאשם בחדר החקירות, כדי להוכיח כי לא יכול היה לעזוב את מקום האירוע לאחר השוד או אף לטעת ספק בעובדה זו.

זאת ועוד, המתלונן נשאל מפורשות בחקירתו בבית המשפט האם הבחין במשהו מיוחד באופן ההליכה של "השודד הצעיר", ותשובתו הייתה כי "לא, לא שמתי לב". בתשובה לשאלה אם ראה שהוא צולע, ענה "לא יודע". ובהמשך, "לא הסתכלתי אם הוא צולע או לא. לא שמתי לב, אם תפסתי אותו בביצים בן אדם יכול לצלוע אחרי זה" (עמ' 30, שורות 21-27). במקום אחר אף אמר המתלונן כי הבחור הצעיר "**הלך משם די באיטיות**" כשנאמר לו כי רץ (שם, עמ' 26, שורה 33). אם כן, אין בדברי המתלונן כדי לשלול כי עסקין בנאשם, זאת גם אם הייתה מתקבלת טענתו כי **צלע** בשל הפגיעה ברגלו.

32. השורה תחתונה, בשים לב להתרשמותי מהנאשם, היא כי לא ניתן לתת אמון בנאשם ובגרסאותיו ועל כן יש לדחות על הסף.

תרחיש סביר אחר

33. נשאלת השאלה אפוא, האם עלה בידי ההגנה להניח תרחיש סביר אחר, שיש בו כדי לספק הסבר לעניין הימצאות הדם על חולצתו של הנאשם?

לפי ההגנה, ומאחר ועדות המתלון, הגם שהיא סותרת את גרסת הנאשם, אינה מפלילה אותו במישרין בביצוע השוד, הראיה היחידה לחובתו היא הדם על החולצה. בכגון דא מבקש הסנגור לקבוע, כי הדם יכול היה להגיע לחולצת הנאשם מהימצאותו בקרבת המתלון, "או שזה לא בלתי סביר שהדם יגיע לחולצה של הנאשם שלא בדרך להשתתפות בשוד". עם כל הכבוד ולאחר ששקלתי בכובד ראש את טענות ההגנה, אני מוצא לקבוע כי לא הונח בפני כל תרחיש אחר שיש בו משום תרחיש מזכה או אף המתקרב לכך.

34. ודוק, גם אם בעדותו של המתלון היו אי אלו סתירות, כפי שצוין לעיל, אין בכך כדי ליצור, **יש מאין** ולהכניס לתוך גרסתו של המתלון תרחיש שלא הוזכר על ידו כלל באף אחת מחקירותיו, וכאשר הנאשם עצמו, בחוסר מהימנות מוחלט, העלה גרסאות ועובדות סותרות שלא מאפשרות לתת בהן אמון.

בעניין זה חשוב להפנות שוב לחקירתו הנגדית של הנאשם מעל דוכן העדים, בה נדרש הנאשם במפורש לציין כיצד עזר למתלון ואיזה הסבר יש לו להימצאות הדם על חולצתו, אך הנאשם לא סיפק כל הסבר. אפילו טענתו כי היה "קרוב אליו" נסתרה עת אישר כי צפה באירוע מצדו השני של הכביש מעל המדרכה, וברי שלשם הדם אינו יכול לטפטף, כפי טענה ההגנה.

35. אשר לטענת ההגנה לעניין מצבו הנפשי של הנאשם והשפעתו הנטענת על אופן מתן עדותו ותוכנה. בכגון דא נטען על ידי הסנגור, "התרשמתי שיש קשר בין אופי עדותו לבין מצבו הנפשי והתרופות שהוא לוקח". הוא הפנה את בית המשפט לאופן שבו העיד הנאשם מעל דוכן העדים, "לא מרים את הראש, נראה מנומנם" וכיו"ב.

שקלתי את טענות הסנגור ועיינתי במסמכים הרפואיים, במיוחד ברשימת התרופות שפורטה בפתח "סיכום מידע רפואי" אותן נטל הנאשם נכון למועד מתן עדותו, תוך "חובת וידוא בליעה". אמנם מדובר בשלושה סוגי כדורים מתחום רפואת הנפש, אך בהעדר חוות דעת רפואית ברורה, לא ניתן לקבוע איזה השפעה יש להן על מתן עדותו של הנאשם. בכגון דא, לא התרשמתי כי הנאשם לא הבין את השאלות שהופנו אליו, ולא מצאתי לקבוע כי תוכן התשובות, הסתירות והגרסאות הסותרות הן פונקציה של השפעה כלשהי של התרופות. כך למשל, קביעתו החד משמעית כי לא עזר למתלון וכי "סתם" אמר זאת במשטרה, היא אמרה ברורה וחד משמעית שנאמרה בביטחון ותוך סתירה מובהקת לעדותו במשטרה.

מצאתי לדחות אפוא את הטענה בדבר קשר בין מצבו הרפואי נפשי של הנאשם לבין תוכן תשובותיו.

36. עולה אפוא, שאף בהעדר ראיה ישירה או עדות עד ראיה הקושר את הנאשם לאירוע השוד, מדובר בצבר ראיות נסיבתיות אשר מביא לתוצאה אחת וחד משמעית שמתחייבת מראיות אלה, בדבר השתתפות הנאשם בשוד.

בכגון דא, ראוי להפנות לדברים שנאמרו בע"פ 9372/03 פון וייזל נ' מדינת ישראל, פ"ד נט (1) 745, 754 (2004) בכל הנוגע לבחינתן של ראיות נסיבתיות, לפיהן:

"בשלב ראשון נבחנת כל ראיה נסיבתית בפני עצמה כדי לקבוע אם ניתן להשתית עליה ממצא עובדתי; בשלב שני, נבחנת מסכת הראיות כולה לצורך קביעה האם היא מערבת, לכאורה, את הנאשם בבצוע העבירה, כאשר הסקת המסקנה המפלילה היא תולדה של הערכה מושכלת של הראיות, בהתבסס על ניסיון החיים ועל השכל הישר. המסקנה המפלילה עשויה להתקבל גם מצירופן של כמה ראיות נסיבתיות, אשר כל אחת בנפרד אמנם אינה מספיקה לצורך הפללה, אך משקלן המצטבר מספיק לצורך כך. בשלב שלישי, מועבר הנטל אל הנאשם להציע הסבר העשוי לשלול את ההנחה המפלילה העומדת נגדו. הסבר חלופי למערכת הראיות הנסיבתית, העשוי להותיר ספק סביר ביחס להנחה המפלילה את הנאשם, די בו כדי לזכותו. בית המשפט מניח את התיזה המפלילה של התביעה מול האנטי-תיזה של ההגנה, ובוחן האם מכלול הראיות הנסיבתיות שולל מעבר לכל ספק סביר את גרסתו והסברו של הנאשם".

בענייננו, הנאשם אינו מספק כל הסבר כאמור, כאשר מכלול הראיות הנסיבתיות שולל את טענת ההגנה, לפיה, הנאשם לא השתתף בשוד, אלא רק צפה בו מהצד, וכאשר הדם הגיע לחולצתו עת טפסף מהמתלונן.

37. הסתירות שבגרסת הנאשם עת טען תחילה כי עזר למתלונן ובהמשך טען כי לא התקרב אליו ונוכח התרשמותי השלילית מעדותו, מביאים לדחיית הטענה כי עלה בידו לספק הסבר חלופי להימצאות ה-DNA. כך גם בכל הנוגע לשיק. טענת הנאשם כי מצא אותו בתוך המבנה הנטוש נדחתה על ידי. הנאשם גם ניסה להסתיר את השיק עת נעצר. בהעדר הסבר סביר להימצאות השיק ברשותו ולהתנהגותו המחשידה כשהסתיר אותו מתחת לשרוולו יש לקבוע כי גם לעובדה זו לא ניתן כל הסבר חלופי.

טענת הנאשם כי השיק נתפס בכיסו ולא מתחת לשרוול, בניגוד לעדותם האמינה של השוטרים, נדחית מכל וכל.

38. הסתירות בגרסאות של הנאשם, שקריו ושתיקתו בחלקים גדולים מחקירתו במשטרה, יש בהם אף כדי לחזק את ראיות התביעה. לעניין שתיקת נאשם בחקירה נקבע, כי:

"אף שאין השתיקה מהווה ראיה עצמאית, יש בה כדי להשליך על מהימנות השותק, והיא אף מהווה ראיה המחזקת את ה"יש הראייתי", (יעקב קדמי **על הראיות** חלק שני 307-308 (2009)). כך, נאשם אשר שתק בחקירתו ובחר למסור גרסה בבית משפט, שתיקתו

בחקירה עלולה להיות לו לרועץ ולחזק את ראיות התביעה נגדו... (ע"פ 11068/08 מדינת ישראל נ' סנקר, פסקה 28, (12.7.2010)).

הדברים נכונים גם לענייננו.

ביצוע בצוותא

39. אשר לביצוע בצוותא; כתב האישום מייחס לנאשם ביצוע בצוותא של מעשה השוד. בעניין זה לא מצאתי כי המאשימה הרימה את הנטל להראות כי מדובר בביצוע כאמור. המאשימה מבקשת בעניין זה להסתמך על עדותו של המתלונן כפי שפורט לעיל ועל אמרתו במשטרה, לפיה הבחור המבוגר אמר לו "אנחנו לא הולכים לקבור אף אחד". בבית המשפט ציין כי אמרו לו "אנחנו לא הולכים לריב איתך ולא הולכים לדקור אותך". המאשימה מסיקה כי שני השודדים התנהלו בחבורה, בצוותא חדא. אין בידי לקבל טענה זו, שכן לא הובאה כל ראיה אחרת חוץ מאמרתו של המתלונן, אשר אין בה כדי להוות הוכחה מעל לכל ספק סביר לעניין הביצוע בצוותא. גם השוני בין שתי האמרות אינו מגיע לכדי הוכחות ביצוע בצוותא.

מאוד ייתכן כי שני שלביו של אירוע השוד היו מנותקים האחד מהשני ואין כל קשר בין המעורבים השונים. לכל הפחות קשר כאמור לא הוכח מעל לכל ספק סביר.

סוף דבר

40. לאור כל האמור לעיל, שוכנעתי מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם ביצע את המיוחס לו בכתב האישום, ולכן אני מרשיע אותו בביצוע העבירה המיוחסת לו, קרי- שוד בנסיבות מחמירות, עבירה על סעיף 402(ב) לחוק.

ניתנה היום, כ"ה תשרי תשפ"ג, 20 אוקטובר 2022, במעמד הצדדים